

РЕШЕНИЕ

№ 19499

гр. София, 10.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав,
в публично заседание на 26.09.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **6154** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба от Ж. М. Ч. с постоянен адрес в [населено място] срещу Решение № 2153-21-99/17.05.2024г. на директора на ТП на НОИ С. град, с което е оставена без уважение жалбата му с вх.№1023-21-845 от 23.04.2024г. срещу Разпореждане №[ЕГН] от 29.03.2024г. на длъжностно лице по ПО като неоснователна.

Жалбоподателят оспорва направените твърдения в посочените актове, като намира отказът за преизчисляване на пенсията му за неоснователен; счита, че следва да бъде изплатена полагащата му се сума за инвалидна пенсия за периода от 12.10.2022г. до 25.05.2023г. Оспорва твърденията за влизане в сила на ЕР на ТЕЛК №90703/04.04.2023г, като намира, че неправилно е тълкуван чл.94, ал.3 КСО. С допълнение към жалбата се позовава на чл.59 от Правилника за устройство и организация на работата на органите на мед.експертиза и на регионалните картотеки на мед. експертиза, като извежда, че в настоящия случай срока по чл.94, ал.3 от КСО е започнал да тече от 05.05.2023г и подаденото от него на 25.05.2023г. заявление за инвалидна пенсия е в рамките на едномесечния срок. Моли се за отмяна на оспорвания акт и постановяване на решение, с което ТП на НОИ бъде задължено да му преведе дължимата сума за инвалидна пенсия за периода от 12.10.2022г. до 25.05.2023г.

В съдебна зала жалбоподателят се явява лично и поддържа изложените в жалбата доводи.

Ответникът по делото- директорът на ТП на НОИ С. град, чрез процесуален представител, оспорва жалбата и моли за потвърждаване на оспорваното решение като съобразено с материалноправните разпоредби. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София- град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Със заявление № 2112-21 -2340 от 25.05.2023г. жалбоподателят Ж. Ч. е направил искане за отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване във връзка с експертно решение на ТЕЛК № 90703/зас. 65 от 04.04.2023г. Съгласно експертното решение е определен процент трайно намалена работоспособност /ТНР/ 50% и посочена дата на инвалидизиране - 12.10.2022 г.

С разпореждане № [ЕГН]/07.06.2023г. на жалбоподателя е отпусната пенсия за инвалидност поради общо заболяване, считано от 25.05.2023г., датата на подаване на заявлението. С разпореждане №[ЕГН] от 17.07.2023г. личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване е изменена в действителен размер.

Със заявление № 1023-21-1739/18.08.2023г. жалбоподателят Ч. е поискал преразглеждане на личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване относно началната дата на пенсията.

С разпореждане № [ЕГН]/25/29.03.2024г. длъжностното лице по пенсионно осигуряване към ТП на НОИ С. град е отказало да измени личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване с мотив, че жалбоподателят не е спазил сроковете по чл.94, ал.1 и ал.3 от КСО, поради което личната пенсия за инвалидност е отпусната от датата на подаване на заявлението.

По жалба на Ж.Ч. срещу разпореждане № [ЕГН]/25/29.03.2024г. на длъжностно лице по ПО, е издадено оспорваното решение № 2153-21-99/17.05.2024г. на директора на ТП на НОИ С. град, с което жалбата е оставена без уважение като неоснователна. Административният орган е посочил, че при придобито право на пенсия от правно значение за датата на опускане на пенсията се явява датата на подаване на заявлението за пенсиониране ; ако заявлението е подадено в 2-месечен срок от датата на придобиване на правото, пенсията се отпуска от датата на придобиване на правото, а ако заявлението е подадено след изтичане на този преклузивен двумесечен срок, пенсията се отпуска от датата на подаване на заявлението. Посочил е, че в конкретния случай двумесечния срок по чл.94, ал.1 от КСО, броим от датата на придобиване на правото- 12.10.2022г., изтича на 12.12.2022г. заявлението за пенсиониране е подадено на 25.05.2023г., което е след изтичане на коментирания преклузивен срок. Позовал се е и на неприложимост на разпоредбата на чл.94, ал.3 от КСО, определяща едномесечен срок за подаване на документите в ТП на НОИ, броим от изтичане срока на обжалване на ЕР на ТЕЛК по отношение на правоимащото лице. Споделил е изводите на длъжностното лице по ПО в оспореното разпореждане, че пенсията следва да се отпусне от датата на подаване на заявлението до ТП на НОИ С. град.

При така установената фактическа обстановка съдът направи следните правни изводи:

Жалбата е подадена от надлежна страна, срещу акт подлежащ на съдебен контрол, в срок, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество е неоснователна.

Съобразно задължението на съда по чл. 168, ал. 1 от АПК следва да се провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК. В тази връзка съдът установи, че оспореното решение е издадено от компетентен орган в рамките на предоставените му правомощия съгласно чл. 117, ал. 3 от КСО. Потвърденото с оспореното решение разпореждане № [ЕГН]/25/29.03.2024г също е издадено от компетентен орган, видно от приложената към адм. преписка заповед № 1015-21-247/04.12.2018г. на директора на ТП на НОИ С. град.

Относно спазване на материалноправните разпоредби и целта на закона:

Съгласно чл.94, ал.1 КСО пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на придобиване на правото, ако заявлението с необходимите документи е подадено в 2-месечен срок от тази дата. Ако документите са подадени след изтичане на 2-месечния срок от придобиване на правото, пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на подаването им.

Съгласно чл.94, ал.3 КСО, извън случаите по ал. 1 пенсия за инвалидност и/или добавка за чужда помощ се отпуска от датата на подаване от лицето на заявление-декларация до териториалната експертна лекарска комисия (ТЕЛК), но не по-рано от датата на инвалидизиране, съответно - от датата на определяне на потребността от чужда помощ, ако необходимите документи за пенсиониране са подадени в териториалното поделение на Националния осигурителен институт в едномесечен срок от изтичане на срока за обжалване на експертното решение на ТЕЛК или на Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК) по отношение на правоимащото лице.

По силата на ал. 1 на посочената норма пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на придобиване на правото, ако заявлението е необходимите документи е подадено в 2-месечен срок от тази дата. Ако документите са подадени след изтичане на 2-месечния срок от придобиване на правото, пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на подаването им.

Цитираният текст на чл. 94. ал. 1 от КСО, съдържащ общото правило за началната дата на пенсиите, предвижда две хипотези за определянето ѝ: първата хипотеза предполага спазване на двумесечния срок, считано от датата на придобиване на правото на пенсия, в който срок лицето следва да подаде заявление и да представи с него изискуемите документи за преценката на претендираното право.

Втората хипотеза включва случаите, когато двумесечният срок от датата на пораждаване на правото на пенсия е пропуснат, независимо от причините, които са правноирелевантни, и заявлението с необходимите документи е подадено след изтичането на този определен в чл. 94, ал. 1 от КСО срок. В този случай пенсията се отпуска от датата на подаване на документите пред компетентните пенсионни органи в ТП на НОИ.

В случая е ясно, че първата хипотеза е изначално неприложима за жалбоподателя, тъй като в двумесечни срок от датата на придобиване правото на пенсия /която е датата на инвалидизиране/ все още не е било издадено експертно

решение на ТЕЛК №90703 от зас.№65 /04.04.2023г.

Съответно, налице е и трета хипотеза (от която счита, че може да се възползва жалбоподателя), а именно предвидената в чл.94, ал.3 КСО, определяща едномесечен срок за подаване на документите в ТП на НОИ, който срок се брои от изтичане на срока на обжалване на ЕР на ТЕЛК от правоимащото лице. При спазване на сроковете, предвидени в тази хипотеза, законодателят е предвидил пенсията да се отпуска от датата на придобиването ѝ.

В случая жалбоподателят е получил експертното решение на 05.04.2023г, което означава, че срокът на обжалване (който е 14 дневен съгласно разпоредбата на чл.112, ал.1,т.3 от Закона за здравето) е изтекъл на 19.04.2023г.; съответно едномесечният срок за подаване на документите до ТП на НОИ е изтекъл на 19.05.2023г. Жалбоподателят е подал документите на 25.05.2023г., което е извън този срок.

Без значение е кога ЕР на ТЕЛК е влязло в сила, тъй като законодателят е предвидил като предпоставка не влизане в сила на експертното решение, а изтичане на 14-дневния срок за обжалване, като отправна точка за последващия едномесечен срок. Ирелевантно е кога изтича срока на обжалване на останалите заинтересовани административни органи, тъй като разпоредбата на чл.94, ал.3 КСО има предвид само срока на обжалване на правоимащото лице.

Длъжностното лице по пенсионното осигуряване стриктно е спазило императивните разпоредби на закона и при вярна преценка на представените документи е издало Разпореждане № [ЕГН]/25/29.03.2024г, което законосъобразно е потвърдено с Решение № 2153-21-99/17.05.2024г.на директора на ТП на НОИ С.-град.

По всички изложени съображения жалбата на Ж. Ч. следва да се отхвърли.

Разноски се дължат на ответника за юрисконсултско възнаграждение, предвид изхода на спора и своевременно направеното искане. На основание чл. 143 и чл. 144 от АПК във връзка с чл. 78, ал. 8 от ГПК във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащане на правната помощ, следва да му бъдат присъдени разноски в размер на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 предложение последно от АПК,Административен съд – София град, III-то отделение - 10 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Ж. М. Ч. срещу Решение № 2153-21-99/17.05.2024г. на директора на ТП на НОИ С.- град, с което е оставена без уважение жалба с вх.№1023-21-845 от 23.04.2024г. на Ж. Ч. срещу Разпореждане №[ЕГН] от 29.03.2024г.на длъжностно лице по ПО, с което е отказано изменение на личната му пенсия за инвалидност поради общо заболяване.

ОСЪЖДА Ж. М. Ч. да заплати на ТП НОИ С.- град сумата от 100 /сто / лева за разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване в 14 – дневен срок от получаването му пред Върховния административен съд на Република България.